

1987, 16. února – Sdělení VONS č. 611 „Petr Pospíchal seznámen s výsledky vyšetřování“ o seznámení Petra Pospíchala obviněného z trestného činu podvracení republiky s výsledky vyšetřování, o řetězové hladovce na jeho podporu a domovních prohlídkách a výsleších souvisejících s jeho případem.

V trestní věci proti Petru Pospíchalovi, o níž jsme informovali ve sděleních č. 602 a 610,¹ došlo k těmto novým událostem:

Dne 30. 1. 1987 byla provedena orgány StB domovní prohlídka v bytě signatáře Charty 77 Aleše Müllera v Blansku.

V trestní věci bylo vyslechnuto více než dvacet svědků a již dne 6. 2. 1987, tedy 15. den po uvěznění Petra Pospíchala, byl obviněný seznámen s výsledky vyšetřování. V žádném námi sledovaném případě v posledních deseti letech nedošlo k tak rychlému uzavření vyšetřovacího spisu: lze se obávat, že soudní řízení je připravováno pro nejbližší dobu.

V Brně a v Praze byl ustaven dne 12. 2. 1987 Výbor na osvobození Petra Pospíchala, který si předsevzal Pospíchalův případ sledovat, informovat o jeho osudu i osobnosti a usilovat o to, aby se doma i v zahraničí dostalo zastání a podpory. Členy Výboru jsou Jan Šimsa, Jaroslav Šabata, Božena Komárková, Michael Dymáček, František Lízna, Josef Adámek, Petr Cibulka, Václav Havel, Zdeněk Urbánek, Jan Lopatka, Jiří Hájek, Jan Hrudka, Josef Zvěřina, Ludvík Vaculík, Jana Pacholíková.²

Je to podruhé v posledním desetiletí, kdy v Československu vzniká výbor, který si klade za cíl osvobození konkrétního politického vězně.³ VONS s novým výborem spolupracuje a chce i nadále zveřejňovat dostupná fakta případu.⁴

Řetězová hladovka na protest proti uvěznění Petra Pospíchala začala dne 13. 2. 1987 v Brně. Po 48 hodinách, popř. po 72 hodinách ji drží, respektive hodlají držet, postupně brněnští občané Jaroslav Šabata, Dušan Skála, Petr Cibulka, Milan Ohnisko a Marie

Adámková, od 25. 2. se mají připojit přátelé Petra Pospíchala v Praze.

Dodatečné poznámky (po vydání sdělení):

K řetězové hladovce v Brně se připojili dále Jan Pukalík, Ivo Rumler, Tomáš Hájek a Martin Šimsa, v Brně se má hladovka držet do 7. 3. Následujících deset dnů má být držena přáteli v Olomouci a teprve od 17. 3. bude držena v Praze.⁵

Protestními dopisy československým zastupitelským úřadům v cizině nebo G. Husákovi projeví svou solidaritu s Petrem Pospíchálem předseda komise pro lidská práva Evropského parlamentu Karel van Gucht, nezávislé mírové organizace END, IKV a Pax Christi, dále předseda Mezinárodní federace pro lidská práva (FIDH) Daniel Jacobi,⁶ představitelé Evropské sítě pro dialog Východ-Západ a polská mírová organizace Wolność i pokój (Svoboda a mír)⁷. Další solidární projevy byly přislíbeny.⁸

Informace o Chartě 77, r. 10, 1987, č. 3, s. 17.

POZNÁMKY

- ¹ Dokumenty č. 605 a 610. Dále viz sdělení VONS č. 646, 726, 963, 981 a 1075, dokumenty č. 649, 729, 967, 985 a 1079.
- ² Viz ustavující prohlášení Výboru za osvobození Petra Pospíchala in: *Informace o Chartě 77, r. 10, 1987, č. 3, s. 18.*
- ³ V roce 1978 byl vytvořen Výbor na obranu Václava Havla, Pavla Landovského a Jaroslava Kukala.
- ⁴ K Pospíchalovu případu se vyjádřili také vydavatelé Informací o Chartě 77 Anna Šabatová a Petr Uhl 15. 2. 1987, kteří se pozastavili nad částí obvinění, podle něhož P. Pospíchal „soustřeďoval písemné materiály [...] domácího původu, na jejichž tvorbě se rovněž podílel, přičemž s obsahem těchto materiálů, zejména tzv. Informací o Chartě 77, jakož i s dalšími, seznamoval větší okruh osob z řad mládeže“. Upozornili totiž na fakt, že Informace o Chartě 77 vycházeli již desátým rokem, aniž byli za tuto činnost jejich vydavatelé trestně stíháni. Dovolávali se také článku 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech o svobodě projevu. *Informace o Chartě 77, r. 10, 1987, č. 3, s. 18–19.*

- ⁵ Informace o hladovkách přináší článek „Protestní hladovka za Petra Pospíchala“ in: *Informace o Chartě 77*, r. 10, 1987, č. 4, s. 19; též článek „Solidarita s Petrem Pospíchálem“ in: *Informace o Chartě 77*, r. 10, 1987, č. 6, s. 20.

Hladovky za Petra Pospíchala nebyly drženy pouze v Československu, ale např. také v kanadském Torontu, kde se k řetězové hladovce připojila skupina krajanů. K tomu viz článek „Hladovka v Torontě“ in: *Nový domov* 36, 1987, č. 9 (30. 6.).

- ⁶ FIDH nejprve 18. 2. 1987 vydala tiskovou zprávu o uvěznění Pospíchala a také adresovala protestní dopis československému velvyslanectví v Paříži. Důležitou skutečností bylo zmínění členství P. Pospíchala ve VONS, který byl zároveň členskou organizací FIDH. Zpráva o případu se objevila také v časopise vydávaného FIDH *La Lettre de la FIDH* v čísle 186 z roku 1987. Viz článek „Z materiálů FIDH – Mezinárodní federace pro lidská práva“ in: *Informace o Chartě 77*, r. 10, 1987, č. 4, s. 29.

- ⁷ Viz článek „Solidarita polského hnutí Svoboda a mír s Petrem Pospíchálem“ obsahující text žádosti hnutí Svoboda a mír (*Wolność i Pokój*) československému velvyslanci v Polsku o propuštění P. Pospíchala na svobodu in: tamtéž, s. 20–21.

- ⁸ Jednou z domácích projevů solidarity byl dopis Stanislava Devátého prezidenta republiky Gustávu Husákovi z 12. 2. 1987, v němž žádal propuštění P. Pospíchala. Dopis byl publikován in: *Informace o Chartě 77*, r. 10, 1987, č. 3, s. 19. Pod peticí na Pospíchalovu obranu organizovanou ve Zlíně také S. Devátým se podepsalo 22 lidí. Petici viz in: *Informace o Chartě 77*, r. 10, 1987, č. 4, s. 18.

Také mluvčí Charty 77 zmínili případ P. Pospíchala ve svém dopisu prezidentu republiky, předsedovi vlády ČSSR a Federálnímu shromáždění žádajícím uvedení československého právního řádu do souladu s mezinárodními paktů o lidských a občanských právech z 2. 3. 1987. CÍSAŘOVSKÁ, Blanka – PREČAN, Vilém (eds.): *CHARTA 77: Dokumenty 1977–1989*, sv. 2, Praha 2007, s. 853. Dále bylo Pospíchalovo jméno uvedeno ve výzvě mluvčích Charty 77, místopředsedy Mezinárodní federace pro lidská práva Ladislava Lise a Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných z 24. 3. 1987 k zastavení politických procesů v Československu zaslané Kanceláři prezidenta republiky, předsednictvu vlády ČSSR, Federálnímu shromáždění ČSSR a ministru spravedlnosti ČSR, viz dokument č. 1181.